

FITXA IDENTIFICATIVA**DADES DE L'ASSIGNATURA****Codi:** 44379**Nom:** Investigació en economia social**Cicle:** Màster Universitari Oficial / Postgrau doctorat**Crèdits ECTS:** 9**Curs acadèmic:** 2025-26**TITULACIONS**

Titulació	Centre	Curs	Període
2204 - M.U. en Economia Social (Cooperatives i Entitats no Lucratives)	Facultat d'Economia	1	Segon quadrimestre
3116 - Doct. Economía Social (Coop. i EE no lucratives)	Escola de Doctorat		Segon quadrimestre
3116 - Doct. Economía Social (Coop. i EE no lucratives)	Escola de Doctorat		Segon quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
2204 - M.U. en Economia Social (Cooperatives i Entitats no Lucratives)	Investigació en economia social	OPTATIVA
3116 - Doct. Economía Social (Coop. i EE no lucratives)		
3116 - Doct. Economía Social (Coop. i EE no lucratives)		

COORDINACIÓ

CHAVES AVILA RAFAEL

RESUM

El camp científic de l'economia social, en el sentit més ampli, es troba actualment ben consolidat: gaudeix de reconeixement científic en revistes internacionals, es troba vertebrat en xarxes científiques nacionals i internacionals i disposa de recursos estratègics necessaris per al desenvolupament normal de l'activitat dels investigadors (congressos i jornades, centres de documentació, observatoris, revistes, etc.). També ha aconseguit un espai als estudis universitaris de postgrau, d'acord amb l'activació de grups estables de professors i investigadors a les universitats, com són els instituts i centres de recerca. Tot això en consonància a la importància quantitativa i qualitativa que aquest sector social presenta a les economies i societats, avançades i de països en desenvolupament, com demostren els 11,5 milions de llocs de treball de l'economia social europea (EEES/Monzón i Chaves, 2017, i Comissió Europea, 2024). A nivell internacional compta amb una institucionalització en organitzacions internacionals com Nacions Unides, OIT,

OCDE, CEPAL, el Consell de la Unió Europea i la Comissió Europea, la qual va aprovar el 2021 un Pla d'acció plurianual de foment de l'economia social. Espanya compta amb un ministeri de treball i economia social.

La Universitat de València, a través de l'equip d'investigadors de l'Institut d'investigació IUDESCOOP, constitueix un referent mundial en l'àmbit de la investigació en economia social des de múltiples disciplines. Anima projectes de recerca interuniversitaris i internacionals, congressos científics i jornades, tesis i altres publicacions científiques, sovint en col·laboració amb l'associació científica CIRIEC i amb altres centres d'investigació.

La present assignatura és d'iniciació a la recerca en el camp de l'economia social. La seva finalitat és doble:

En primer lloc, pretén dotar l'estudiant de les eines i mètodes habitualment utilitzats pels científics socials en les seves activitats investigadores. A la primera part, anomenada "Habilitats de l'investigador", s'aborden aspectes epistemològics i metodològics de la investigació en ciències socials així com les qüestions organitzatives i estratègiques de la investigació (com elaborar un projecte, com publicar els resultats, com adreçar al director de tesi, etc.). A la segona part, anomenada "Tècniques d'investigació quantitativa", l'estudiant adquirirà les principals metodologies quantitatives d'anàlisi social aplicables a l'àmbit d'investigació de l'economia social. A la tercera part, anomenada "Tècniques d'investigació qualitativa", l'estudiant es l'estudiant s'aproximarà a la lògica que regeix l'estratègia d'investigació qualitativa així com coneixerà on poder aprofundir en les principals tècniques d'investigació qualitativa. Finalment, en la quarta part, anomenada "Tècniques d'investigació jurídica", l'estudiant es familiaritzarà amb les principals tècniques d'investigació jurídica.

En segon lloc, pretén oferir a l'estudiant les principals teories científiques, enfocaments metodològics i línies de recerca més actuals existents sobre economia social i les seves famílies internes (cooperatives, entitats no lucratives, empreses socials, etc.) des de les diferents disciplines científiques com són la economia aplica i la política econòmica, la direcció d'empreses, el dret mercantil, el dret del treball i la sociologia. L'estudiant disposarà d'una guia que l'orienti en les seves futures investigacions, una de les primeres serà la de la seva Tesi doctoral.

CONEIXEMENTS PREVIS

RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

És necessari haver cursat les assignatures del primer quadrimestre del Màster

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENENTATGE

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Bloc 1: Metodologia de recerca en Economia Social

- 1.1.- Habilitats de l'investigador (R. Chaves)
- 1.2.- Tècniques d'investigació quantitativa (C. Pardo)
- 1.3.- Tècniques d'investigació qualitativa (Fdo. Marhuenda)
- 1.4.- Tècniques d'investigació en dret (J. Olavarría)

2. Bloc 2. Teories, enfocaments i línies de recerca en ECONOMIA SOCIAL

- 2.1. Teories i línies de recerca en Economia Social des de l'economia aplicada i la política econòmica (Rafael Chaves Avila i Teresa Savall Morera)
- 2.2. Teories i línies de recerca en economia social des de la direcció d'empreses (Diumenge Ribeiro)
- 2.3. Teories i línies de recerca en Economia Social des del Dret Mercantil (Maria José Vaño i Vanessa Marti)
- 2.4. Teories i línies de recerca en economia social des del dret del treball (Manuel Alegre)
- 2.5. Teories i línies de recerca en Economia Social des del màrqueting (Rafael Curràs)

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Teoria-Pràctiques	90,00
Total hores	90,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	40,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	100,00
Estudi i treball autònom	6,00
Preparació de classes	0,00
Preparació d'activitats d'avaluació	54,00
Resolució de casos pràctics	0,00
Total hores	200,00

METODOLOGIA DOCENT

En el primer bloc de l'assignatura, versat sobre "Metodologia d'investigació en Economia Social (ES)" s'aborden els principals elements relacionats amb el procés d'investigació científica, en concret, s'ofereixen les principals eines i mètodes d'anàlisi social i de recerca .

Els seus objectius són els següents:

- Conèixer i saber valorar el procés científic i el coneixement científic
- Conèixer la lògica del procés d'investigació valorant els elements que l'afecten i determinen.
- Conèixer els mitjans de publicació dels resultats de les investigacions científiques, amb especial atenció als especialitzats en l'àmbit de l'ES.
- Reconèixer i comprendre les condicions d'ús de les principals tècniques d'investigació quantitativa
- Reconèixer i comprendre les condicions d'ús de les principals tècniques d'investigació qualitativa
- Reconèixer i comprendre les condicions d'ús de les principals tècniques d'investigació jurídica
-

En el segon bloc de l'assignatura, sobre "Teories, enfocaments i línies de recerca en Economia Social", s'aborden les principals teories científiques actuals relatives a l'economia social, conceptes afins i subfamílies d'aquest sector social des de diferents disciplines científiques.

Els objectius d'aquest bloc són els següents:

- Conèixer i saber valorar les diferents teories científiques sobre l'economia social
- Conèixer les principals línies d'investigació més actuals sobre economia social des de les perspectives de les diferents disciplines científiques

AVALUACIÓ

La qualificació final de la matèria s'obtindrà mitjançant diversos elements d'avaluació, conforme s'indica en la taula següent. S'exigix la preparació i presentació oral d'un projecte d'investigació (que tindrà com a resultat, preferentment, el TFM o la Tesi), lliurament parcial i lliurament final (50% de la nota final). S'exigix la presentació una Memòria final de l'assignatura, a mode de quadern de bitàcola, en la qual se sintetitzen els coneixements adquirits en les diferents parts de l'assignatura (30%). S'entregarà una intermèdia i una final. S'exigix finalment el lliurament d'un treball en forma de comunicació científica on cristal·litzen els coneixements i habilitats adquirits (10%). Es valoraran els coneixements i capacitats analítiques que els alumnes demostren haver anat adquirint quan participen activament en classe, en la resolució de les qüestions o temes plantejats en les diverses sessions amb els diferents professors de l'assignatura (avaluació contínua, 10%).

Política d'ús d'Intel·ligència Artificial (IA). Ha d'incloure's un paràgraf al final de qualsevol tasca que utilitze Intel·ligència Artificial, explicant per a què s'ha utilitzat i quines instruccions s'han aplicat per a obtenir els resultats. Si no es fa això, s'estarà infringint la política d'honestedat acadèmica i serà considerat plagi. En concret, segons l'article 11.g de la Llei 3/2022, de 24 de febrer, de convivència universitària, quant al ChatGPT, es considerarà falta molt greu plagiar totalment o parcialment una obra, o cometre frau acadèmic en l'elaboració de qualsevol treball o activitat que se sol·licite a l'alumnat. S'entendrà com a frau acadèmic qualsevol comportament premeditat tendent a falsejar els resultats d'un examen o treball, propi o alié (inclòs l'ús indegut de la intel·ligència artificial com ChatGPT), realitzat com a requisit per a superar una assignatura o acreditar el rendiment acadèmic. Tinga sempre present que la IA pot patir al·lucinacions. Recorde SEMPRE ser crític i dubtar de les respostes, tant en el context de la IA com en la vida real.

BIBLIOGRAFIA

Bàsiques:

- Monográfico ¿Estado actual y líneas futuras de investigación en economía social?, Ciriec-España revista de economía pública, social y cooperativa, nº 114, julio 2024.

[\(https://ciriec-revistaeconomia.es/es/inicio/\)](https://ciriec-revistaeconomia.es/es/inicio/)

- BEAUD, M. (1993): L 'art de la these, La Découverte coll. repères, Paris.
- BERRY,R. (1994): The research project. How to write it, Routledge, Londres.
- BLASCO,Y., PAVON,A., PESET,F., GARCIA.T. (2024): La tesis que me parió. Manual para abordar, elaborar y terminar un trabajo académico, Tirant Humanidades, Valencia.
- CHAVES, R. y MONZÓN, J.L. (2018): *La economía social ante los paradigmas económicos emergentes*, Ciriec-España revista de economía pública, social y cooperativa, 93,
<https://ojs.uv.es/index.php/ciriecespana/article/view/12901/12078>
- ECO,U. (2001): Cómo se hace una Tesis, Gedisa, Barcelona.
- DENZIN, N.K. y LINCOLN Y.S. (eds.)(2012). Manual de investigación cualitativa.
- FLICK,U. (2004) Introducción a la metodología cualitativa. Madrid, Morata
- GALLART, M.A. (2000). Veinte años de investigación en educación y trabajo. Montevideo Cinterfor.
- GARCÍA FERRANDO, M., IBÁÑEZ, J. y ALVIRA, F. (comp.)(2000) El análisis de la realidad social. Métodos y técnicas de investigación. Madrid, Alianza.
- MARRADI,A. ARCHENTI,N. PIOVANI,JI (2018): Manual de metodología de las ciencias sociales, Edl Siglo veintiuno, Barcelona.
- VALLES, M. (1997) Técnicas cualitativas de investigación social. Reflexión metodológica y práctica profesional. Madrid, Síntesis.
- Biblioteca de ciencias sociales de la UV "Guía de recursos bibliográficos sobre economía social" <https://cibisoc.blogs.uv.es/recursos-tematics/economia-social/>
- CHAVES,R., FAJARDO,G, MONZÓN,J.L. (dir) (2020): Manual de economía social, Editorial Tirant lo blanc, Valencia, pp. 43-65
- ALDÁS, J. Y URIEL, E. (2017) Análisis multivariante aplicado con R. Ediciones Paraninfo
- COLL-SERRANO, V. Y MARTÍNEZ VERDÚ, R. (2022) La magia de estadística (Paquete de R para hacer fácil la estadística descriptiva e inferencial) <https://www.youtube.com/channel/UCSE44FyVr87BEFshZAI4voQ>
- COLL-SERRANO, V. Y PÉREZ, P. J. (2022) Curso de introducción a R. https://www.uv.es/vcoll/curso_r.html
- NEWBOLD, P., CARLSON, W. L. AND THORNE, B. M. (2013) Estadística para administración y economía. Pearson. 8a edición.
- ILCHEONG,I. (dir) (2020): Encyclopedia of the Social and Solidarity Economy, United Nations

UNTFSSSE <https://www.e-elgar.com/textbooks/yi/>

Complementàries:

- BIGNÉ, E., ALVARADO, A. Y CURRÁS, R. (2009): Epistemological evolution of Corporate Social Responsibility in marketing. *International Review on Public and Nonprofit Marketing*, 6: 1, 35-50.
- GARRICK, J. (1998). *Informal learning in the workplace. Unmasking Human Resource Development*. New York, Routledge.
- HUNT, S, D. Y VITELL, S. (2006). The General Theory of Marketing Ethics: A Revision and Three Questions. *Journal of Macromarketing*, 2: 2, 143-153.
- JACKSON, K., Y TROCHIM, W. M. K. (2002). Concept mapping as an alternative approach for the análisis of open-ended survey responses. *Organizational Research Methods*, 5, 307-336.
- KANE, M., Y TROCHIM, W. M. K. (2007). *Concept mapping for planning and evaluation*. Thousand Oaks, CA: Sage Publications.
- MARHUENDA, F. (2018). Learning at work: Researching personal development and competence building in work integration companies. *Educar*, 54, 2, 491-509.
- SALDAÑA, J. (2014). Blue collar qualitative research: a rant. *Qualitative Inquiry*, 20(8), 976-980.
- EUROPEAN COMMISSION (2024) *Benchmarking the socio-economic performance of the EU social economy : improving the socio-economic knowledge of the proximity and social economy ecosystem : executive summary*, Oficina de Publicaciones de la Unión Europea, 2024, <https://data.europa.eu/doi/10.2826/329807>